

การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการ

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวคันสนีย์ สุวรรณเจตต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-631-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015890

i 1030A06X

THE USE OF LIBRARY RESOURCES BY STUDENTS OF COMMERCIAL COLLEGES

VOCATIONAL EDUCATION DEPARTMENT

MINISTRY OF EDUCATION

Miss Sansanee Suvannajatte

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-631-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนชายกร

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โดย   นางสาว ศันสนีย์ สุวรรณเจตต์

ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สืบสนธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรรณ ลวนานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ค้นสืบ น. สุวรรณเจตต์ : การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพาณิชย์การ
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (THE USE OF LIBRARY RESOURCES BY
STUDENTS OF COMMERCIAL COLLEGES VOCATIONAL EDUCATION DEPARTMENT,
MINISTRY OF EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ชลพิชา สุทธิจันทร์กุล, 193 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ปัญหา ความต้องการ และ
ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยพาณิชย์การ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาวิทยาลัยพาณิชย์การมีการเข้าใช้ห้องสมุดสูงสุด
(ร้อยละ 92.56) มีการเข้าใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน ในช่วงเวลาที่ไม่มีการเรียน วัตถุประสงค์ในการใช้
ห้องสมุด คือ เพื่ออ่านหนังสือทั่วไป การค้นหาสิ่งพิมพ์ใช้วิธีเดินดูตามชั้นหนังสือ บริการที่นักศึกษา
วิทยาลัยพาณิชย์การใช้มากที่สุด คือ บริการการอ่าน และบริการการยืม

ด้านการใช้ทรัพยากรห้องสมุด นักศึกษาทั้ง 2 ระดับ 4 สาขาวิชา: การบัญชี
การขาย/การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (เฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง)
มีการใช้ทรัพยากรห้องสมุดไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการเรียนการสอน ทรัพยากรห้องสมุดที่มี
การใช้มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ทรัพยากรที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ หนังสืออ้างอิง และ
ทรัพยากรที่ไม่มีการใช้ คือ โสตทัศนวัสดุ

ด้านความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยพาณิชย์การทั้ง 2 ระดับ พบว่า
ทรัพยากรห้องสมุดส่วนใหญ่เพียงพอ นักศึกษาประสบปัญหาในการใช้ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ไม่
แตกต่างกัน ปัญหาที่พบมากที่สุด หนังสือทั่วไป เล่มที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด นอกจากนี้ นักศึกษาทั้ง
2 ระดับ มีความคิดเห็นและความต้องการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดไม่แตกต่างกันด้วย

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

๑

SANSANEE SUVANNAJATTE : THE USE OF LIBRARY RESOURCES
BY STUDENTS OF COMMERCIAL COLLEGES, VOCATIONAL EDUCATION
DEPARTMENT, MINISTRY OF EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF.
CHONTHICHA SUTHINIRUNKUL, M.A. 193 pp.

The purpose of this research were to study library resources used and problems, needs and opinions of commercial colleges students of two levels; the certificate and diplamate levels of the Vocational Education Department, Ministry of Education.

The research concluded that about 92.56 percent of the students used library during their free time. The major purpose was to read books in library. Services used most were reading room and circulation.

Students of both levels used library resources at the same levels and their uses were relevant to their major studing in 4 subject areas: accounting, marketing, secretary and business computer (for the certificate level only). Thai newspaper were used most. Reference books were the least and audio visual materials were deprived of uses.

In their opinions, library resources were adequate. The students faced the same problems. The major problem was the inavailability of the book they needed. Their opinions and demands in using library resources were similar between both levels.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และเนื่องจากงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากทุนศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ อ.พัชรินทร์ สังข์สุวรรณ บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนศึกษาเขตฯ อ.ยาใจ วิศิษฐ์ศิริกุล บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนศึกษาบางนา และนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีส่วนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

นอกจากนี้ ขอขอบคุณ คุณสุวิมล เอี่ยมโหมด คุณอดุลย์ พยุงพันธ์ และคุณบุญธรรม โอวาทชัยพงษ์ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และทำยสุขอขอบคุณบิดามารดา และมิตรสหายรวมทั้งผู้ที่มีไ้เื้อยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งได้ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ ผู้วิจัยจนสำเร็จด้วยดี

นางสาวคันสนีย์ สุวรรณเจตต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
สารบัญภาพ	ท
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
แนวเหตุผล	3
ตัวแปรของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยในประเทศ	5
งานวิจัยในต่างประเทศ	8
2. วิทยาลัยพัฒนศึกษการ	10
การจัดการศึกษาทางวิชาชีพ	10
วิทยาลัยพัฒนศึกษการธนบุรี	13
ประวัติและพัฒนาการ	13
เครื่องหมายของวิทยาลัย	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ความหมาย	15
การบริหารวิทยาลัย	16
หลักสูตรการเรียนการสอน	18
ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการชนบุรี	18
ประวัติและพัฒนาการ	18
อาคารสถานที่	20
วัตถุประสงค์ของห้องสมุด	22
หน้าที่และความรับผิดชอบ	๕2
การบริหารและการดำเนินงาน	22
งานบริหาร	24
งานเทคนิค	24
งานบริการ	26
คณะกรรมการห้องสมุด	27
บุคลากรห้องสมุด	28
งบประมาณห้องสมุด	28
ระบบการจัดหมู่หนังสือ	29
ทรัพยากรห้องสมุด	29
เวลาเปิดบริการ	30
ปัญหาห้องสมุด	31
วิทยาลัยพัฒนการเชตพน	32
ประวัติและพัฒนาการ	32
เครื่องหมายของวิทยาลัย	33
การบริหารวิทยาลัย	34
หลักสูตรการเรียนการสอน	36
ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการเชตพน	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ประวัติและพัฒนาการ	36
อาคารสถานที่	37
วัตถุประสงค์ของห้องสมุด	39
หน้าที่และความรับผิดชอบ	39
การบริหารและการดำเนินงาน	39
งานบริหาร	41
งานเทคนิค	41
งานบริการ	42
คณะกรรมการห้องสมุด	42
บุคลากรห้องสมุด	42
งบประมาณห้องสมุด	42
ระบบการจัดหมู่หนังสือ	43
ทรัพยากรห้องสมุด	43
เวลาเปิดบริการ	45
ปัญหาห้องสมุด	45
วิทยาลัยพัฒนศึกษารางนา	45
ประวัติและพัฒนาการ	45
เครื่องหมายของวิทยาลัย	46
การบริหารวิทยาลัย	46
หลักสูตรการเรียนการสอน	48
ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนศึกษารางนา	48
ประวัติและพัฒนาการ	48
อาคารสถานที่	49
วัตถุประสงค์ของห้องสมุด	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

หน้าที่และความรับผิดชอบ	51
การบริหารและการดำเนินงาน	51
งานบริหาร	53
งานเทคนิค	53
งานบริการ	54
คณะกรรมการห้องสมุด	55
บุคลากรห้องสมุด	55
งบประมาณห้องสมุด	55
ระบบการจัดหมู่หนังสือ	56
ทรัพยากรห้องสมุด	56
เวลาเปิดบริการ	57
ปัญหาห้องสมุด	57
3. วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร	58
ประชากร	58
การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	58
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	59
จากการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์	59
การสร้างแบบสอบถาม	59
การทดสอบแบบสอบถาม	60
การแก้ไขแบบสอบถาม	60
การแจกแบบสอบถาม	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล แบบข้อเสนอแนะ	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5. สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	136
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	137
ภาคผนวก ข. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	168
ภาคผนวก ค. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	183
ประวัติผู้เขียน	193

สารบัญตาราง

๘
๘

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา ระดับและสาขาวิชา.....	63
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชา.....	64
3	สภาพการใช้และไม่ใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ จำแนกตามสถานศึกษา ระดับ และสาขาวิชา.....	66
4	ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ จำแนกตาม สถานศึกษา.....	68
5	เวลาที่เข้าใช้ห้องสมุด.....	70
6	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด.....	72
7	วิธีค้นหาสิ่งพิมพ์.....	74
8	การใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ.....	76
9	การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการจำแนกตามระดับ....	78
10	ความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์.....	80
11	การใช้หนังสือหมวดต่าง ๆ ของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ จำแนกตามระดับ และสาขาวิชา.....	82
12	ความเพียงพอในการใช้หนังสือหมวดต่าง ๆ จำแนกตามระดับ.....	87
13	ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามระดับ.....	92
14	ความต้องการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามระดับ.....	100

แผนภูมิที่

หน้า

1	การบริหารส่วนราชการ กรมอาชีวศึกษา	11
2	การแบ่งส่วนราชการ กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา	12
3	แผนภูมิการบริหารวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี	17
4	การแบ่งหน่วยงานห้องสมุด วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี	23
5	แผนภูมิการบริหารวิทยาลัยพัฒนการเชตุพน	35
6	การแบ่งหน่วยงาน ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการเชตุพน	40
7	แผนภูมิการบริหารวิทยาลัยพัฒนการบางนา	47
8	การแบ่งหน่วยงาน ห้องสมุดวิทยาลัยพัฒนการบางนา	52

ภาพที่

หน้า

1	แผนผังห้องสมุดวิทยาลัยพิษยการธนบุรี	21
2	แผนผังห้องสมุดวิทยาลัยพิษยการเซตุน	38
3	แผนผังห้องสมุดวิทยาลัยพิษยการบางนา	50